

Vereniging Afvalbedrijven

Partner in de circulaire economie

ZZS en afval

Juni 2026 – Vereniging Afvalbedrijven

Angelique Allart

Inhoud

- Doel
- Introductie
- Wat is een zeer zorgwekkende stof (ZZS)
- Juridisch kader
- Verplichting van bedrijven
- Koppeling ISO14001
- Keten van verantwoordelijkheid
- Hulpmiddelen
- Samenvatting en vragen

Even voorstellen

Wie is de Vereniging Afvalbedrijven (VA)?

- De VA vertegenwoordigt de totale Nederlandse afvalketen
- De VA stimuleert de transitie naar de circulaire economie
- Alle producten belanden uiteindelijk in de afvalfase

Doel

- Kennis overdragen over ZZS en afval
- Informatie over afvoeren van afval en informatie verstrekken aan de afvalverwerkers
- Koppeling van ZZS met de ISO14001

Introductie

- **ZZS: opkomend, maar niet nieuw**
 - Klassieke voorbeelden: cadmium, lood
 - Nieuwe aandacht: o.a. PFAS, persistente stoffen
- **Waarom belangrijk?**
 - Hoge milieurisico's
 - Impact op afvalstromen, verwerking en ketenverantwoordelijkheid
 - Reputatie- en compliance-risico's voor organisaties

Wat is een (p)ZZS

Definitie Zeer Zorgwekkende Stof

- Vormen een aparte groep van gevaarlijke stoffen
- Op grond van specifieke criteria
- Vormen een ernstig risico vormen voor mens en milieu

potentiële Zeer Zorgwekkende Stof

- Zijn stoffen die mogelijk aan de ZZS-criteria voldoen
- pZZS hebben geen formele wettelijke verplichtingen zoals ZZS

Juridisch kader

Het haakje naar de wetgeving

- Hoofdstuk 10 Wet milieubeheer
- Besluit melden afvalstoffen (wijziging 2024)
- Leidraad besluit melden
- Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) – § 5.4.3: artikelen 5.24 (Vermijdings- en reductie programma (VRP)) en 5.24a (ZZS emissiedatabase)
- CMP
- REACH

Verplichting bedrijven

Voorbeeld uit de afvalbranche

- Identificatie afvalstof
- Accepteren en weigeren van afvalstoffen
- Verplichtingen grote bedrijven en MKB

Noot: alle ZZS die aan de voorkant erin gaat, komt in de afvalfase terecht (tenzij de ZZS weg reageert)

Koppeling ISO14001

- § 4.1/4.2 Contextanalyse: ZZS als relevante ontwikkeling en verwachting van stakeholders
- § 6.1.2 Milieuaspecten: van activiteiten, producten en diensten, ZZS als mogelijk relevante emissie
- § 6.1.3 Compliance-verplichtingen: wetgeving, vergunningen en contractuele eisen rond ZZS
- § 8.1 Operationele beheersing: acceptatiebeleid, procesbeheersing, inkoop, monitoring van ZZS
- § 9.1/9.1.2 Monitoren, meten, analyseren en evalueren (van de compliance)

Keten van verantwoordelijkheid

Waar begint de ketenverantwoordelijkheid bij ZZS?

- Ontwerp & Inkoop: het begin van alle ZZS-risico's
- Leveranciers & keteninformatie
- Proceskeuzes & Substitutie

Keten van verantwoordelijkheid

Hoe loopt de verantwoordelijkheid door de keten tot afvalverwerking?

- Productie & gebruik
- Productfase bij klanten
- Afvalfase: einde van de keten, maar niet het einde van de verantwoordelijkheid
- Afvalverwerking & nazorg

Keten van verantwoordelijkheid

Hoe identificeer je de ZZS in het afval?

- Vergunning en vermijdings- en reductieprogramma
- ZZS in afval Zoeker
- ZZS navigator voor emissies naar lucht en water

Hulpmiddelen

- RIVM ZZS-lijst inclusief actualisatie – www.rivm.nl/zzs
- IPLO-stappenplan VRP – www.iplo.nl
- ZZS in afval Zoeker – <https://rvszoekstestem.rivm.nl/ZZSinAfvalZoeker>
- Leidraad besluit melden – <https://lap3.nl/achtergrond/documenten/gevaarlijk-afval-zzs/>
- CMP - www.circulairmaterialenplan.nl

Samenvatting

Belangrijkste leerpunten

- ZZS kunnen overal in de keten een risico vormen voor het milieu
- In verschillende paragrafen van het managementsysteem past ZZS
- Er is wetgeving op het gebied van ZZS en afval
- Er zijn voldoende hulpmiddelen beschikbaar om na te gaan of ZZS aanwezig kan zijn in producten en daarmee de afvalstromen

Vragen

Bedankt voor uw aandacht!

Kijk voor ons webinarprogramma op www.sccm.nl/webinars.

Eerdere webinars zijn terug te kijken via
www.sccm.nl/eerdere-webinars

